

Ο Ξουρισμένος

Του Αστέρη Μαυρουδή. Από τη συλλογή «η κλεψιά»

Είχαν μαζευτεί γύρω από το σοφρά. Οι γυναίκες ετοίμασαν όλα τα καλούδια. Είχαν μαγειρέψει χουνκιάρ μπεγιαντί* και για γλυκό θα τράταραν ταούκ οκσού*. Περίμεναν την υποψήφια. Αρραβώνας γίνονταν, μα ο Κωνσταντίνος δεν ένοιωθε καλά. Αυτός ήταν ο γαμπρός. Κάτι δεν του καθόταν. Ήταν από πλούσια οικογένεια ο Κωνσταντίνος. Βατουσαίοι με τ' όνομα. Είχαν εργοστάσιο ελαιοτριβείο, σαπωνοποιείο, και συσκευαστήριο σύκων. Τα σύκα τα φευγάτιζαν στην Ευρώπη. Τα τυποποιούσαν και βουρ, Γερμανία. Είχαν εργάτες και υπηρέτες. Όλοι Τούρκοι, μα τους είχαν κοντά τους. Μια οικογένεια ήταν.

Δίπλα του ο Γιακουμής και ο Αλέκος. Τα αδέρφια του. Αυτός ήταν μικρότερος και τον είχαν αδυναμία. Τον συμπαραστέκονταν και του χαμογελούσαν πονηρά. Έλα Κωνσταντίνε τυχερέ, λουλούδι παίρνεις του έλεγαν. Αυτός μειδιούσε μα ένας κόμπος ήταν στο λαιμό του και σφίξιμο στο στήθος που δεν έλεγε να φύγει. Κάτι δεν πήγαινε.

Ήρθε η νύφη. Ομορφιά απλώθηκε. Καλώς τους, καλώς τους είπε η μάνα του. Μπούιρουμ μπουιρουμ, καλώς ήλθατε, καθίστε, συμπλήρωσαν οι άλλοι. Εσύ συμπέθερε κάτσε εδώ δίπλα στον συμπέθερο, είπε η μάνα του Κώστα. Εσύ νύφη απέναντι από το γαμπρό.

Την είχε ξαναδεί. Ήταν η ομορφότερη μέσα στο Αϊδίνη. Είχε ακούσει πως τάχατες ήταν γιαμπουκλού* κάποιου που την γέλασε κι έφυγε με πλοίο από τη Σμύρνη και δεν ξαναφάνηκε. Ψέματα θάταν. Να μη δουν όμορφη κοπέλα τη σούρνουν διάφορα. Μα αυτή ερχόταν εδώ με θέληση κι ήταν αγνή. Έτσι έλεγε. Τον Κώστα ήθελε για άνδρα και μόνον αυτόν. Έτσι ο Κώστας έκλεισε τα' αυτιά του στα κουτσομπολιά και αποφάσισε. Θα την έκαμνε γυναίκα του. Και τώρα η ομορφιά καθόταν μπροστά του, αδύναμη, απροστάτευτη έτοιμη να γίνει δικιά του.

Πέρασε δίπλα του μοσχομύρισε. Είχε άσπρη επιδερμίδα. Αρχόντισσα. Τα χέρια της τρυφερά σα μωρουδίστικο κωλαράκι. Ο Κώστας αναστατώθηκε. Τα βλέμματα διασταυρώθηκαν κι η νύφη τα χαμήλωσε. Πονηρούλα, σκέφτηκε ο γαμπρός. Κάθισαν στο τραπέζι και ο πάτερ φαμίλιας έκανε μια ευχή. *Καλορίζικοι, να ζήσετε σα τα ψηλά βουνά και να καρπίσετε σα τους κάμπους.* Ο πατέρας του ήταν ο Βατούσης. Βατούσης με τ' όνομα, εργοστασιάρχης τρανός. Να μας ζήσουν, να μας ζήσουν συμπέθερε, είπαν οι γονιοί της νύφης. *Το τραγούδι, το τραγούδι, ναι ναι το τραγούδι* φώναξε ο Γιακουμής και ο Αλέκος.

Ήταν συνήθιο σε κάθε αρραβώνα η νύφη να λείει ένα τραγούδι. Σήκωσαν τα ποτήρια και είπαν. *Ν' ακούσουμε τη νύφη. Ν' ακούσουμε τη νύφη.* Η νύφη κοίταξε τον Κώστα. *Πες* είπε ο Κώστας. *Θα πω* είπε η νύφη.

«Η πρώτη αγάπη δεν ξεχνιέται

Κι αν ξεχαστεί δε λησμονιέται»

Και ξανά και ξανά. «Η πρώτη αγάπη δεν ξεχνιέται...»

Ο Κώστας σφίχτηκε. Θυμήθηκε το πάθημά της. Με τον νέο που την παράτησε. Τ' αυτιά του άρχισαν να βουίζουν. Δεν άκουγε τίποτα. Έβλεπε φιγούρες και σκιές μπροστά του. Η νύφη τραγουδάει τον πόνο της σκέφτηκε. Ήταν θολά τριγύρω. Έβλεπε μόνο ανθρώπους να κινούνται. Κινήσεις μόνο σκιές και βουητό, σα βωβή ταινία. Σηκώθηκε απότομα. Βγήκε με μια δρασκελιά στο κατώι, άρπαξε το ποδήλατο και εξαφανίστηκε. Ήταν ο μόνος στη γειτονιά που είχε ποδήλατο. Τον ψάχναν για ώρες, μα ο αρραβώνας διαλύθηκε. Από τότε του φέρναν νύφες, μα καμιά δε τη δέχτηκε για γυναίκα του. *Όλες ίδιες* είναι έλεγε *όλες ίδιες.* Έτσι έμεινε απάντρευτος.

Από το Αϊδίνι έφυγε διωγμένος το εικοσιδυό απ' τους Τούρκους και στέριωσε στη Σουρωτή. Μαζί του κουβάλησε τρία μπαούλα με λογιστικά βιβλία και σφραγίδες. Όλα από τα εργοστάσια που άφησε στο Αϊδίνι. *Θα γυρίσουμε και θα μας χρειαστούν* έλεγε. Στη Σουρωτή αμπέλια έκανε. Σαράντα στρέμματα χωράφια με εργάτες. *Μη πατάτε τη ρόγα*

έλεγε στους εργάτες απ' αυτήν θα πάρουμε μια σταγόνα τσίπουρο. Φορούσε κοστούμι, χειμώνα καλοκαίρι, Και ένα καβουράκι. Όταν μερακλώνονταν φώναζε τον μπάρμπα Αστέρι τον ουτιέρη για να τραγουδήσουν μαζί. Αυτός ήταν από Μακεδονία μα μεγάλωσε με ούτια. Έλα Τσαλικτζή να με παίξεις Τσαλιτζή έλεγε και γελούσε καλόκαρδα. Τσαλικτζή έλεγαν τον οργανοπαίχτη στο Αϊδίνι. Είχε φωνή ο Κωνσταντίνος. Είχε κάνει και δήμαρχος στ' Αϊδίνι.

Ούτε στη Σουρωτή παντρεύτηκε. Όλες ίδιες, όλες ίδιες, έλεγε και ξανάλεγε.

Έμεινε μόνος στο σπίτι. Συνήθεια είχε να ξουρίζεται κάθε μέρα. Μα τότε ήταν συνήθεια να έχουν όλοι μουστάκι ή γένια. Αυτός, καθημερινά ξουρίζονταν και φαίνονταν τανυσμένο το πετσό του. Έτσι τον βγάλαν παρατσούκλι «ο ξουρισμένος».

Ο ξουρισμένος ήταν κιόλας ογδόντα χρονών.

Τάκατα τούκατα τάκατα τούκατα, έσερνε τα βήματα του στο ξύλινο πάτωμα. Τάκατα τούκατα τάκατα τούκατα και κάτι έλεγε, μα δεν ξεχώριζα. Άνοιξα την ξύλινη πόρτα. Ήταν όρθιος πάνω από το μαγκάλι*. Είχε αναμμένο το τζάκι. Πήρε με τη τσιμπίδα κάρβουνα και τ'άβαλε στο μαγκάλι. Τα ανακάτευε με τη τσιμπίδα. Γυρνούσε γύρω γύρω από το μαγκάλι και μπερδεμένα λόγια ακούγονταν. Θέλω να παντρευτώ, θέλω να παντρευτώ, τώρα θα παντρευτώ, τώρα θα παντρευτώ, τώρα θα παντρευτώ, θα παντρευτώ, θα παντρευτώ, θα παντρευτώ, θα παντρευτώ. Και όλο γυρνούσε γύρω από το μαγκάλι. Τώρα στα ογδόντα σκατά θα παντρευτείς του είπα.

Ο ξουρισμένος έπαιρνε τις τελευταίες ανάσες του. Το πρωί τον βρήκαν τεντωμένο και απάντρευτο.

*χουνκιάρ μπεγιαντί : μοσχάρι κοκκινιστό με πουρέ μελιτζάνας

*ταούκ οκσού : καζάν ντεπί αλλά με ίνες λειωμένου κοτόπουλου

*γιαμπουκλού : φιλενάδα

*μαγάλι : σκεύος στο οποίο τοποθετούσαν κάρβουνα για να ζεσταθεί καλύτερα το δωμάτιο.

Ευθύνεται για δεκάδες θανάτους λόγω αναθυμιάσεων.